স্বদেশ অধ্যয়ন

উচ্চতৰ মাধ্যমিক প্ৰথম বাৰ্ষিকৰ পাঠ্যপুথি

অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদ
বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-২১

প্ৰথম প্ৰকাশ ঃ ২০১৮
দ্বিতীয় প্ৰকাশ ঃ ২০২০
পুনৰ্মুদ্ৰণ ঃ ২০২১
পুনৰ্মুদ্ৰণ ঃ ২০২২

(বিনামূলীয়া পাঠ্যপুথি)

মূল সংস্কৰণ-

© অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদ,২০১৮

মুদ্ৰণ ঃ 70 জি এছ এম

বেটুপাত ঃ 165 জি এছ এম

প্ৰচ্ছদ শিল্পী ঃ ভাস্কৰজ্যোতি দত্ত

প্ৰণয়ন ঃ অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদ
বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী-৭৮১০২১

প্ৰকাশক ঃ অসম চৰকাৰৰ দ্বাৰা বিনামূলীয়াকৈ বিতৰণৰ বাবে অসম ৰাজ্যিক পাঠ্যপুথি প্ৰণয়ন আৰু প্ৰকাশন নিগম লিমিটেডৰ দ্বাৰা প্ৰকাশিত পাঠ্যপুথি।

মুদ্ৰক ঃ অৰোৰা ফাইন আৰ্টছ
বামুণীমৈদাম, গুৱাহাটী- ২১

সৰ্বস্বত্ত্ব সংৰক্ষিত

❖ প্ৰকাশকৰ অনুমতি অবিহনে এই প্ৰকাশনৰ যিকোনো অংশৰ ছপা কৰা কাৰ্য অথবা ইলেকট্ৰ'নিক মাধ্যম, যান্ত্ৰিক মাধ্যম, ফটো প্ৰতিলিপি, ৰেকৰ্ডিং নাইবা আন কোনো উপায়েৰে পুনঃপদ্ধতিৰ সহায়ত ইয়াৰ সংগ্ৰহকৰণ অথবা সংবৰ্ধন কৰাটো নিষিদ্ধ।

ভাৰতীয় সংবিধান

প্ৰস্তাৱনা

"আমি ভাৰতৰ জনগণে ভাৰতক এখন সাৰ্বভৌম, সমাজবাদী, ধৰ্মনিৰপেক্ষ, লোকতান্ত্ৰিক গণৰাজ্য ৰূপে গঠন কৰিবলৈ, তথা ইয়াৰ সকলো নাগৰিকৰ বাবে, সামাজিক, অৰ্থনৈতিক আৰু ৰাজনৈতিক ন্যায়, চিন্তা, অভিব্যক্তি, বিশ্বাস, ধৰ্ম আৰু উপাসনাৰ স্বাধীনতা, প্ৰতিষ্ঠা আৰু সুযোগৰ সমতা লাভ কৰিবলৈ আৰু তেওঁলোকে সকলোৰে মাজত ব্যক্তিৰ মৰ্যাদা তথা জাতীয় ঐক্য আৰু সংহতি সুনিশ্চিতকাৰী ভ্ৰাতৃভাব বৃদ্ধি কৰিবলৈ নিষ্ঠা সহকাৰে সংকল্প কৰি— আমাৰ এই সংবিধানসভাত আজি ১৯৪৯ চনৰ নবেম্বৰ মাহৰ ষষ্ঠবিংশ দিৱসত, ইয়াৰ দ্বাৰা এই সংবিধান গ্ৰহণ কৰিছোঁ, অধিনিয়মিত কৰিছোঁ আৰু নিজকে অৰ্পণ কৰিছোঁ।"

পাঠ্যপুথি লেখক মণ্ডলী

ভূগোল ভাগ

ড° ভবেন চন্দ্ৰ কলিতা
প্ৰাক্তন মুৰব্বী অধ্যাপক, ভূগোল বিভাগ
কটন বিশ্ববিদ্যালয়

ড° জয়শ্ৰী বৰা
অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপিকা, ভূগোল বিভাগ
কটন বিশ্ববিদ্যালয়

ড° প্ৰদীপ শৰ্মা
অৱসৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক, ভূগোল বিভাগ
কটন বিশ্ববিদ্যালয়

ড° চয়নিকা শৰ্মা
বিষয় শিক্ষয়িত্ৰী (ভূগোল)
তাৰিণী চৰণ চৌধুৰী উচ্চতৰ মাধ্যমিক বহুমুখী
বালিকা বিদ্যালয়

বুৰঞ্জী ভাগ

ড° ডম্বৰুধৰ নাথ
প্ৰাক্তন প্ৰাধ্যাপক, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়

ড° যতীন্দ্ৰনাথ কোঁৱৰ
সহযোগী অধ্যাপক, বুৰঞ্জী বিভাগ
টিংখাং মহাবিদ্যালয়

উপাসনা শইকীয়া
সহকাৰী অধ্যাপিকা, বুৰঞ্জী বিভাগ
মৰিয়ণি মহাবিদ্যালয়

ভৃগুমণি নাথ
সহকাৰী অধ্যাপক, বুৰঞ্জী বিভাগ
চিনামৰা মহাবিদ্যালয়

সম্পাদনা

ভূগোল ভাগ ঃ

ড° ভবেন চন্দ্ৰ কলিতা
প্ৰাক্তন মুৰব্বী অধ্যাপক, ভূগোল বিভাগ
কটন বিশ্ববিদ্যালয়

বুৰঞ্জী ভাগ ঃ

ড° ডম্বৰুধৰ নাথ
প্ৰাক্তন প্ৰাধ্যাপক, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়

সমন্বয়ক ঃ **অনুৰূপা চৌধুৰী**
উপ-সচিব (শৈক্ষিক)
অসম উচ্চতৰ মাধ্যমিক শিক্ষা সংসদ

পাঠ্যসূচী
(Syllabus)

প্ৰথম ভাগ ঃ ভূগোল

		নম্বৰ	শ্ৰেণী
প্ৰথম অধ্যায়	অসমৰ অৱস্থানিক বৈশিষ্ট্য	১২	১৮
দ্বিতীয় অধ্যায়	অসমৰ জনসংখ্যা আৰু ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য	০৮	১২
তৃতীয় অধ্যায়	সম্পদ	১১	১৭
চতুৰ্থ অধ্যায়	অসমৰ অৰ্থনৈতিক বুনিয়াদ	১২	১৮

দ্বিতীয় ভাগ ঃ বুৰঞ্জী

পঞ্চম অধ্যায়	ৰাষ্ট্ৰ আৰু ইয়াৰ বিকাশ	১২	১৮
ষষ্ঠ অধ্যায়	সমাজ আৰু সামাজিক বৈশিষ্ট্য	১০	১৫
সপ্তম অধ্যায়	বৌদ্ধিক, সাংস্কৃতিক আৰু আধ্যাত্মিক ঐতিহ্য	১০	১৫
অষ্টম অধ্যায়	বস্তুগত ঐতিহ্য	১১	১৭
	মুঠ ঃ	৮৬	১৩০
নৱম অধ্যায় ঃ	ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন	১৪	
	মুঠ নম্বৰ ঃ	১০০	

নম্বৰ তালিকা

প্ৰথম ভাগ ঃ ভূগোল — ৪৩

দ্বিতীয় ভাগ ঃ বুৰঞ্জী — ৪৩

ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন — মুঠ ১৪ (১০ + ০৪)

(ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন — ১০
মৌখিক পৰীক্ষা — ০৪)

সূচীপত্ৰ

প্ৰথম ভাগ ঃ ভূগোল

			পৃষ্ঠা
প্ৰথম অধ্যায়	ঃ	অসমৰ অৱস্থানিক বৈশিষ্ট্য — প্ৰাকৃতিক বিভাগ, জলবায়ু আৰু মৃত্তিকা	৩
দ্বিতীয় অধ্যায়	ঃ	অসমৰ জনসংখ্যা আৰু ইয়াৰ বৈশিষ্ট্য	২১
তৃতীয় অধ্যায়	ঃ	সম্পদ	২৯
চতুৰ্থ অধ্যায়	ঃ	অসমৰ অৰ্থনৈতিক বুনিয়াদ — কৃষি, উদ্যোগ	৪০

দ্বিতীয় ভাগ ঃ বুৰঞ্জী

পঞ্চম অধ্যায়	ঃ	ৰাষ্ট্ৰ আৰু ইয়াৰ বিকাশ — ৰাষ্ট্ৰৰ আৰম্ভণি — প্ৰাচীন কামৰূপ ৰাজ্য। — মধ্যযুগৰ অসমত আহোম ৰাজ্যৰ প্ৰতিষ্ঠা।	৬৭
ষষ্ঠ অধ্যায়	ঃ	সমাজ আৰু সামাজিক বৈশিষ্ট্য — সমাজ গঠন ঃ জাতি আৰু জনগোষ্ঠীয় সমাজ ব্যৱস্থা। — মধ্যযুগৰ পাইক প্ৰথা আৰু ইয়াৰ প্ৰভাৱ। — অসমৰ সামাজিক বৈশিষ্ট্য।	৯০
সপ্তম অধ্যায়	ঃ	বৌদ্ধিক, সাংস্কৃতিক আৰু আধ্যাত্মিক ঐতিহ্য — বৌদ্ধিক আৰু সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য — ধৰ্মীয় পৰম্পৰা ঃ জনগোষ্ঠীয় প্ৰেক্ষাপট, বৌদ্ধ-শৈৱ-শাক্ত-পৰম্পৰা, বৈদিক পৰম্পৰা আৰু ভক্তি আন্দোলন। অনান্য ধৰ্মীয় মতাদৰ্শ — ইছলাম আৰু খ্ৰীষ্টান ধৰ্ম।	১০৬
অষ্টম অধ্যায়	ঃ	বস্তুগত ঐতিহ্য — প্ৰাচীন আৰু মধ্যযুগৰ কীৰ্তিচিহ্ন	১২৩
নৱম অধ্যায়	ঃ	ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন — ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু ইয়াৰ পৰিধি। — প্ৰতিবেদন প্ৰণয়ন — জৰীপ প্ৰ-পত্ৰ	১৪৮

প্রথম ভাগ

ভূগোল